

La mama se'n va a l'Antàrtida

L'oceanògrafa Anna Cabré ha participat en una expedició formada per cent dones

Foto: Anna Cabré

Un dia explicava a una amiga de la feina que m'havia perdut l'oportunitat d'anar a l'Antàrtida amb una expedició científica perquè estava embarassada, i que era estrany estudiar una part del món que segurament no veuria mai. Em va parlar d'un programa de lideratge per a dones científiques que justament culminava a l'Antàrtida, *Homeward Bound* (<https://homewardboundprojects.com.au/>). No era una expedició purament científica, sinó que era una expedició feminista, que potenciava l'empoderament d'aquelles dones que volen treballar juntes per un món sostenible. Com que sempre he tingut la sensació que el món acadèmic no té prou impacte i que hem de fer més, la idea em va semblar fantàstica. I amb dues criatures de menys de quatre anys i a mig plantejar-me de canviar de carrera per segon cop, em va semblar el moment perfecte: ho vaig intentar i em van escollir.

Me'n vaig anar a l'altra punta del món amb cent dones que, com jo, estaven preocupades per la

relació entre els humans i el planeta. Me'n vaig anar amb el cor pesat, pensant que potser seria impossible gaudir mentre els meus fills estaven lluny, molt lluny, i mentre em sentia de cap per avall amb mi mateixa. Hi havia oceanògrafes, climatòlogues, biòlogues, diplomàtiques, activistes, metgesses, veterinàries, matemàtiques, enginyeres. Totes formàvem part d'aquest programa que parteix del principi que el món funcionaria millor amb un altre tipus de lideratge, a més llarg termini, que tingui en compte els recursos finits de la Terra. Principis humanistes, constructius, col·laboradors, bastant obvis però que no s'apliquen.

Foto: Anna Cabré

Vam sortir de la punta d'Argentina i vam travessar l'oceà Antàrtic. Vam navegar sobre 4.000 metres d'aigua que, encara que sembli impossible, són crucials per al clima terrestre. Feia una mica la sensació de fi de món, i també feia angúnia que no caiguéssim al fons del mar. Cada cop hi havia més albatros i més icebergs fins que vam arribar a l'Antàrtida, totalment aliena als humans. Blanca, blava, groga-taronja i una mica grisa: la paleta de colors perfecta. Amb muntanyes altíssimes que sortien directament del mar. Però tampoc ho semblaven tant, perquè, ja fos per la falta de calitja i contaminació o per la falta d'edificis, era impossible desxifrar-ne les distàncies. De seguida em va semblar normal veure balenes bufant i pingüins que, a poc a poc, construïen els seus nius amb pedretes. Per desgràcia, l'Antàrtida està totalment afectada pel canvi climàtic i per altres meravelles humanes. El gel es va perdent, les colònies de pingüins es van desplaçant cap al sud, i, a sobre, ara hi ha la sobrepesca de krill, l'aliment bàsic per tota la vida antàrtica, que es ven en forma de pastilletes d'omega 3 a les farmàcies.

Foto: Anna Cabré

Venia de "l'hauria de fer això", del "tot va molt lent", del "no estic fent prou". I de cop em vaig trobar dins d'un experiment social dels bons, no dels distòpics. Ens van ensenyar a liderar, a tenir converses difícils, a aconseguir visibilitat per una causa gran, a crear estratègies de futur que ens ajudin a contribuir a un món millor. Ens van ensenyar tot el que no t'ensenyen a la carrera de física. Érem un equip de dones que, pel fet de ser dones, estàvem acostumades a ser menystingudes. Societat patriarcal, se'n diu. Allà, per sort, ens teníem les unes a les altres. I encara que vinguéssim de mons perpendiculars, totes ens enteníem. I és que som moltes les que volem un món millor, i no ens tombaran ni a la primera ni a la segona de canvi.

Foto: Will Rogan (Polar Latitudes)

He de confessar que em va costar deu dies començar a recordar els últims quatre anys de la meva vida, o, estirant llarg, els últims deu. Quina sensació més estranya: jo, fills? El meu cervell va començar a funcionar altre cop. Això de la maternitat, quina broma. Tenia tanta necessitat d'aventura, de conèixer gent nova, de parlar, de viure coses diferents, d'absorbir nous coneixements, tenia una set tan gran de novetat i tenia el dia tan ple d'activitats, que vaig oblidar la resta. Després de l'eufòria inicial vaig començar a recordar que tinc una família. Devia ser que ja havia satisfet la necessitat d'aventura i de connexió amb altres humans.

Foto: Will Rogan (Polar Latitudes)

Hi va haver l'impacte emocional: tenir temps per pensar. Tornar a sentir qui soc fora de la família. Recuperar-me. A més, fa anys que estudio el canvi climàtic, però en fa pocs que n'estic realment preocupada. Ara penso en el futur dels meus fills i en el de tothom. Al vaixell, totes les mares estàvem flipant amb la quantitat d'hores que teníem per, simplement, pensar. Alhora, estàvem quasi estressades intentant aprofitar qualsevol moment per avançar. També ens vam adonar que el tema resolució de conflictes, si tens nens, ja el tens una mica a la sang.

Foto: Anna Cabré

En tornar a casa, em va rebre l'abraçada llarguíssima de la Fiona mentre recargolava els seus ditets entre els meus cabells, i la retrobada tímida i alegre del Pau: havien crescut i tenien una altra mirada. Havia estat tres setmanes i mitja desconnectada del món. Amb una pau brutal. Encara ara puc sentir com el vaixell em gronxava abans d'adormir-me, com si estigués en una hamaca.

Vam anar a l'Antàrtida pel que representa: desconnexió, pau, ciència, diplomàcia. I també perquè és l'últim lloc salvatge, crucial pel clima terrestre, delicadíssim pel canvi climàtic i amb efectes que es veuran a tot el planeta. N'hem tornat amb ganes de donar suport i empènyer una proposta de protecció del mar de la Península antàrtica, el lloc més afectat per l'escalfament i sobrepesca de tot el continent. Juntes podem, soles és més difícil.

A partir d'ara, a avançar encara que sigui a poc a poc i amb cosetes petites. Ser constructiva en un món que no ho és gaire. No jutjar. Cuidar la gent que m'estimo. Que ser privilegiada serveixi per incloure les que no ho són tant. Envoltar-me d'optimisme, encara que estigui frustrada. Millor

fer cosetes i ser imperfecte que buscar la perfecció, lamentar-me, bloquejar-me, i acabar no fent res. I escoltar el que em mou, que només vivim una vegada.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=gLMKFp1ivog>

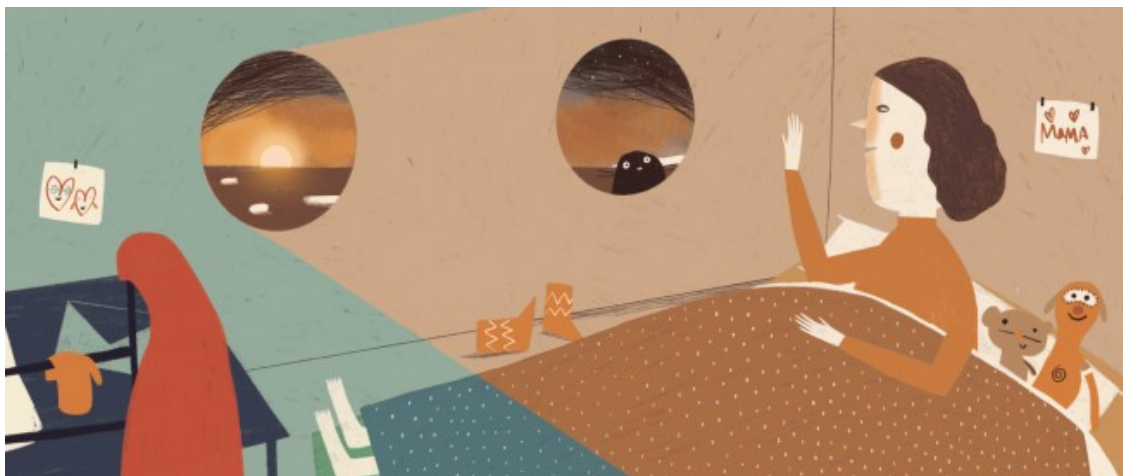
D'aquesta experiència Anna Cabré n'ha escrit *La mama se'n va a l'Antàrtida*, un conte il·lustrat per Mariona Tolosa Sisteré (<https://marionatolosasistere.com/>) que es publicarà el 18 de març amb l'editorial Zahori (<http://https://zahorideideas.com/clubpequenoactivista/>) .

Mariona Tolosa Sisteré

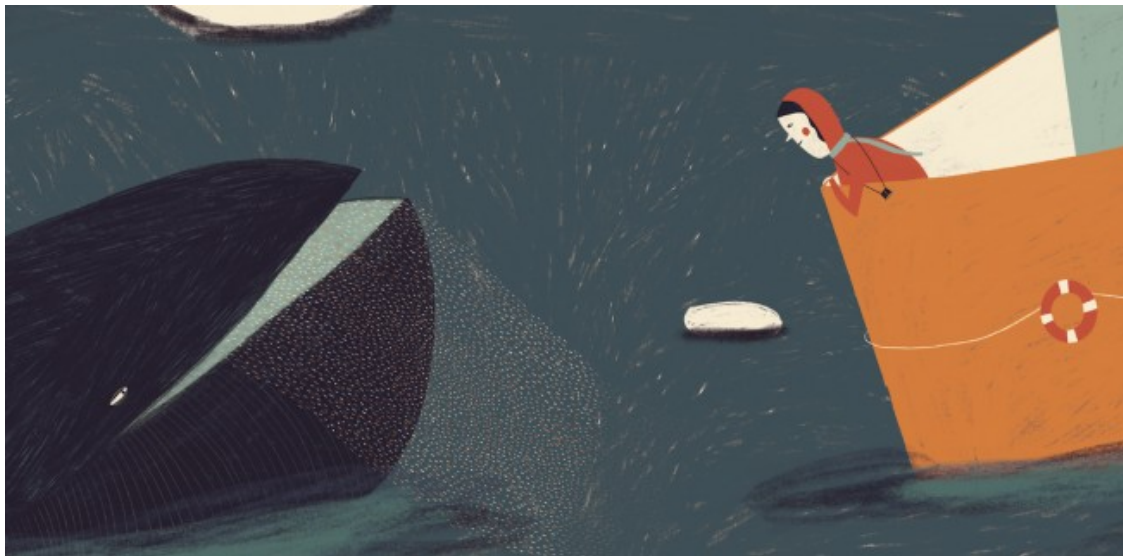
Mariona Tolosa Sisteré

Mariona Tolosa Sisteré

Mariona Tolosa Sisteré

Mariona Tolosa Sisteré